

- Som bønder i Tingvoll er vi glade i yrket vårt og stolte av næringa. Det er meningsfullt og krevende å produsere landbruksvarer i vår vakre natur i høgkostlandet Norge. Næringa er synlig med store bygninger, med husdyr og jorder, skog og utmark. Bøndene utvikler stadig sine driftsmåter. Produksjonen pr sysselsatt øker 6 prosent årlig, det er på linje med norsk oljevirkosomhet og storeksportøren USA. – For unge er derfor landbruket en spennende og meningsfull næring å gå inn i med store krav til arbeidslyst og allsidig fagkompetanse. **Rekruttering, økonomi og miljø** er hovedmålene for landbruket i Tingvoll.

- Vet du dette om landbruket i Tingvoll:

Tingvoll er en **betydelig jordbrukskommune** i fylket i antall gardsbruk. I 2019 var det **74 gardsbruk i drift** i Tingvoll (131 bruk i år 2000) med et **gjennomsnittlig dyrka areal på 260 dekar** (144 dekar i år 2000).

Hvert årsverk direkte i landbruksproduksjon skaper en til to arbeidsplasser i andre tilstøtende virksomheter.

Det blir utført flest årsverk i melkeproduksjon på storfe og i saueholdet. I Tingvoll har **44 gardsbruk produksjon av storfekjøtt**, av disse 26 mjølkebruk. Det er 26 sauebruk, 2 bruk med gris og 19 bruk med ammekyr i kommunen.

Bønder driver i tillegg andre produksjoner, næring innen skogbruk, turisme, jakt og fiske, videreforedling og salg av gardsmat. Det familiedrevne **gardsmeieriet Tingvollost** i Torjulvågen fikk i 2016 kåret osten Kraftkar til verdens beste ost gjennom tidene.

Bønder har bygget flere småkraftverk. Tingvoll kommune har en aktiv landbruksforvaltning. Det er de siste årene bygget flere nye fjøs.

“Nye” **NORSØK** ble fra 1. januar 2016 etablert som nasjonalt kompetansesenter for økologisk landbruk med 13 ansatte, og er sammen med **NIBIO** (tidl Bioforsk Økologisk) med 22 ansatte på Tingvoll det tyngste forskningsmiljøet i landet for økologisk landbruk.

Samlet er **husdyrholdet i Tingvoll en stor buskap**: 870 mjølkekyr, 2.250 ammekyr/andre storfe, 250 griser og 3.050 sau og lam.

Det dyrkes vel **19.200 dekar jordbruksareal**, mest gras til fôr og beite. Videre er det ca **165.000 dekar produktivt skogareal** med furu, gran og lauvtre.

Spesialisert produksjon, stor omsetning og stadig ny satsing

Matproduksjonen og råvarer fra jordbruket i Tingvoll hadde i 2010 (tall fra NILF) ei **salgsomsetning på 69,3 millioner kroner** i året.

Av dette hadde mjølkebrukene inkl. kjøttproduksjon 72 prosent av omsetningen, saueholdet 11 prosent og ammekyr 13 prosent.

Det allsidige landbruket i Tingvoll skaper i tillegg verdier fra produksjoner med andre dyreslag som bl.a. gris, bønder arbeider med tilleggssnæringer brøyting av veier og i skogen, og det er aktivt hestehold i Tingvoll.

I 2019 ble det produsert **5,8 millioner liter mjølk fra 26 mjølkebruk** (6,0 mill liter og 79 mjølkebruk i år 2000). Dette tilsvarer årsforbruket av drikkemjølk, ost og andre meieriprodukter til vel 19.000 personer. Gjennomsnittlig har mjølkebrukene 34 kyr og leverer årlig 223.000 liter mjølk (15 kyr og 73.000 liter i år 2000).

I 2019 ble det produsert vel **400.000 kg kjøtt** i Tingvoll, av dette 265.000 kilo storfekjøtt, 22.000 kilo sauekjøtt og 112.000 kilo svinerkjøtt. Kjøttproduksjonen tilsvarer årsforbruket av kjøtt til vel 5.700 personer, eller mer enn kommunens befolkning.

Vårt lokale landbruk er en del av nasjonal og internasjonal matproduksjon

Bøndene i Tingvoll er medeiere i de store nasjonale industribedriftene Tine og Nortura – Gilde. Næringsmiddelindustrien er landets største industrisektor. I tillegg kommer tømmerforedling.

Landbruksnæringa sin hovedoppgave er å forsyne hele landet med norske matvarer året rundt til stabile priser. Norsk matproduksjonen skal økes med 20 prosent de neste 20 årene i takt med befolkningsøkningen på 1 million mennesker. Vi produserer i dag bare halve kaloriforbruket vårt. Matimporten øker veldig raskt i Norge, liksom i Sverige, blant annet av storfekjøtt og dels mjølkeprodukt. – Økt import sikrer ikke levende bygder og kulturlandskapet på Nordvestlandet.

Norge har krevende natur og klima for matproduksjon utendørs. De fleste land vi sammenligner oss med har en politikk for matforsyning. Liksom på mange andre politikkområder har Norge sin egen modell for nasjonal landbrukspolitikk. Importvernet overfor land med gunstigere vilkår og lavere kostnader er avgjørende for å opprettholde matproduksjon over hele landet.

Bonden og landbruksnæringa i Tingvoll gir Mat, Miljø og levende Bygder

Tingvollst

- Hvorfor aktivt landbruk i Norge?

- lokal norsk mat året rundt i hele landet til nokså lik pris
- velstelte bygder med kulturlandskap og husdyr
- miljøverdier, kulturverdier og tradisjonsbærere
- lokal bosetting og verdiskaping med store ringvirkninger

Mai 2020

NORGES BONDELAG

Landbruket i Tingvoll

- * 74 bruk i drift, av disse 44 med storfekjøtt
- * 26 mjølkebruk og 26 sauebruk
- * Kultur- og fjordlandskap av verdensformat
- * Norsøk og Nibio. Produsenter av gardsmat.
- * Det aktive landbruket gir ringvirkninger for arbeidsplasser og omsetning i kommunen

 STRAUMNES
OG TINGVOLL
BONDELAG